

Natuurtoets

Natuurtoets Bilderdijkstraat Noord, Putten

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Putten

Status

Concept

Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Natuurtoets Bilderdijkstraat Noord, Putten

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode

Datum

Status

19-485a

16 oktober 2020

Concept

Auteur[s]

K. (Kelly) Meinesz & J. (Jonathan) Filius

Tweede lezer

A. (Astrid) van Teeffelen

Opdrachtgever

Gemeente Putten

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

K. Meinesz en J. Filius (2020). Natuurtoets Bilderdijkstraat Noord, Putten. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 19-485a. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	3
1.3 Leeswijzer	4
2. Kader en methode	5
2.1 Wet natuurbescherming	5
2.2 Onderzoeksmethode	6
3. Bescherming gebieden en houtopstanden	8
3.1 Natura 2000	8
3.2 Natuurnetwerk Nederland	8
3.3 Houtopstanden	9
4. Soortbescherming	10
4.1 Flora	10
4.2 Zoogdieren	10
4.3 Broedvogels	11
4.4 Amfibieën	13
4.5 Overige soortgroepen	13
5. Geraadpleegde bronnen	14

Bijlagen

Bijlage 1 – Waardevolle bomen rondom de bebouwing

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Putten heeft het voornemen om een deel van de Bilderdijkstraat in Putten te herontwikkelen. Voor dit initiatief is een bestemmingsplanwijziging nodig. De beoogde ontwikkeling gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. Deze natuurtoets is bedoeld om inzicht te krijgen in mogelijke effecten op aanwezige natuurwaarden die op kunnen treden als gevolg van de plannen.

Bescherming gebieden en houtopstanden

- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000, op ongeveer 400 meter afstand. Gezien de afstand, de aard van de activiteiten en de tussenliggende infrastructuur en bebouwing zijn – met uitzondering van stikstofemissie – geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied te verwachten.
- Het plangebied ligt midden in een woonwijk, waardoor er bebouwing, straten en groenstructuren tussen het plangebied en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) gelegen zijn, welke een afschermende werking hebben. Vanwege deze ligging en de afstand van 400 meter tot het NNN heeft het plan geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden.
- Het plangebied ligt binnen de grens van de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Hier heeft de Wet natuurbescherming ten aanzien van de bescherming van houtopstanden geen werking. Vervolgstappen ten aanzien van houtopstanden zijn in het kader van de Wet natuurbescherming daarom niet aan de orde. Wel kunnen de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van toepassing zijn.

Soortbescherming

- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Onmisbare vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn eveneens niet binnen het plangebied aangetroffen.
- In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van huismus, gierzwaluw of overige vogels aangetroffen.
- Binnen de invloedssfeer van de plannen zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van bebouwing en plantsoen aangetroffen of te verwachten zoals ekster, houtduif, merel, kauw en Turkse tortel.
- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van overige beschermde zoogdieren, amfibieën, flora, reptielen, ongewervelden en vissen aangetroffen of te verwachten, met uitzondering van beschermde soorten waarvoor een vrijstelling van ontheffingsplicht geldt in de provincie Gelderland.

Advies en vervolgstappen

- Om de effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in beeld te brengen, is een stikstofberekening met het rekenmodel AERIUS noodzakelijk.

- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen of dusdanig verstoren dat broedsucces in gevaar komt, dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de verwachte soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering bij voorkeur op te starten in de periode half november-half februari. Bij uitvoering van de plannen in de periode tussen half februari en half november wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan dienen de werkzaamheden ter plekke te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.
- NB: De bevindingen uit dit onderzoek zijn 3 jaar geldig: indien de uitvoering van de plannen plaatsvindt na oktober 2023, kan onderzoek naar beschermde soorten opnieuw vereist zijn.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Putten heeft het voornemen om een deel van de Bilderdijkstraat in Putten te herontwikkelen. Voor dit initiatief is een bestemmingsplanwijziging nodig. De beoogde ontwikkeling gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. De Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht vooraf te toetsen of activiteiten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In deze natuurtoets worden de effecten van de beoogde ontwikkelingen op de onderdelen soort- en gebiedsgerichte natuurbescherming en houtopstanden van de Wet natuurbescherming (Wnb) beoordeeld.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Aan de noordzijde van de Bilderdijkstraat in Putten, gelegen tussen de P.C. Hooftstraat en de Jacob Catsstraat, staan een aantal schoolgebouwen (figuur 1.1). Naast de schoolgebouwen bestaat het perceel uit bestrating en beplanting inclusief enkele bomen. Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Putten en wordt omgeven door woningen en winkels.

De gemeente wil het plangebied omvormen (door verbouwing en/of sloop in combinatie met nieuwbouw) naar woningen en een nieuw schoolgebouw. De groenstrook aan de oostzijde (Jacob Catsstraat) blijft behouden. Uitvoering van het plan is voorzien in 2021.

Figuur 1.1 Locatie plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: Nationaal Georegister.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn het wettelijk kader en de onderzoeksmethodiek beschreven. Vervolgens wordt een effectanalyse en -beoordeling gegeven ten aanzien van beschermde gebieden en houtopstanden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 zijn de geraadpleegde bronnen vermeld.

2. Kader en methode

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport wordt ingegaan op alle drie deze onderdelen. De volledige en actuele wettekst van de Wet natuurbescherming is te raadplegen op <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. Kader 2.1 bevat een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leefomgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen, projecten en activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significant) negatieve effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer er voor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken en aan welk wettelijke belang wordt voldaan.

Houtopstanden (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 4 regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend buiten de bebouwde kom, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt meld- (artikel 4.2) en herplantplicht (artikel 4.3). Er geldt een verbod op de kap als het voornemen daartoe niet (maximaal een jaar en minimaal een maand) vooraf is gemeld bij bevoegd gezag. Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Provinciale staten kunnen in de provinciale verordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) gevelde opstand stond.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0030378/>) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen of nabij het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee-tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen en verankerd in de (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

2.2 Onderzoeksmethode

Allereerst is een quickscan onderzoek uitgevoerd. Op basis van de bevindingen uit de quickscan is aanvullend soortenonderzoek uitgevoerd. Hieronder is de opzet van de diverse onderzoeken beschreven.

Quickscan

Om de aanwezigheid of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van het plan in beeld te brengen is gestart met literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of het plangebied binnen of nabij beschermde gebieden ligt en of beschermde soorten bekend zijn in of in de directe omgeving van het plangebied. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (de NDFF verspreidingsatlas) en provinciale kaartviewers (zie geraadpleegde bronnen, hoofdstuk 5).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 4 november 2019 (droog, bewolkt, 9°C, weinig wind) is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek zijn het plangebied en de directe omgeving onderzocht door een ecoloog van Ecogroen, waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming en mogelijke relaties tussen het plangebied en beschermde gebieden. Speciale aandacht is uitgegaan naar aanwezigheid van (mogelijke) jaarrond

beschermde nesten van broedvogels in de bebouwing en bomen binnen de invloedssfeer van de plannen. Daarnaast zijn bomen en bebouwing gecontroleerd op geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en grondgebonden zoogdieren zoals steenmarter.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voorgenomen plan bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en of vervolgstappen (zoals bijv. nader onderzoek of een vergunnings- of ontheffingsaanvraag Wnb) vereist zijn.

Aanvullend vleermuisonderzoek

Het quickscan-onderzoek heeft aangetoond dat in de bebouwing in het plangebied mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Op basis van onze ervaringen, de beperkte grootte van de potentiële invliegopeningen en de bouwkundige constructie van de bebouwing, verwachtten we enkel de aanwezigheid van de vleermuissoorten gewone en ruige dwergvleermuis in de bebouwing. De onderzoeksinspanning is daarom afgestemd op deze soorten.

Vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform landelijk vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten voor deze soorten (BIJ12, 2017a; 2017b). Dit houdt in dat er vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar zijn uitgevoerd. Specifiek gaat het om twee bezoeken naar zomer- en kraamverblijfplaatsen in de periode half mei - half juli met minimaal 10 dagen tussen beide onderzoeken en twee bezoeken in de periode half augustus - september gericht op baltterritoria/paarverblijfplaatsen van (groepjes) vleermuizen, met minimaal 10 dagen tussen beide onderzoeken. Tevens is tijdens de bezoeken aandacht besteed aan eventuele vliegroutes en (belangrijkste) foerageergebieden.

Alle onderzoeken zijn door één of twee personen in de ochtend- of avondschemering uitgevoerd bij gunstige weersomstandigheden (droog, luchttemperatuur van minstens 10 graden Celsius en weinig wind; zie tabel 2.1). Hierbij is het plangebied en omliggend gebied al fietsend doorkruist en is gebruik gemaakt van batdetectors die de mogelijkheid hebben om geluidsopnames te maken zoals de EMT2, D240X en M500.

Tabel 2.1 Overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Soortgroep	Datum	Tijdstip	Aantal pers.	Weersomstandigheden
Quickscan natuurtoets	04-11-2020	09:00 – 11:45	1	9°C, bewolkt, droog, weinig wind
1 ^e bezoek vleermuizen	09-06-2020	21:45 – 23:45	2	14°C, half bewolkt, droog, weinig wind
2 ^e bezoek vleermuizen	07-07-2020	3:30 – 5:30	2	10°C, helder, droog, weinig wind
3 ^e bezoek vleermuizen	18-08-2020	21:45 – 00:00	2	18°C, helder, droog, windstil
4 ^e bezoek vleermuizen	17-09-2020	5:15 – 07:15	1	10°C, helder, droog, weinig wind

Analyse

Op basis van het uitgevoerde onderzoek is beoordeeld welke soorten aanwezig zijn en is bepaald of het plangebied gelegen is in of nabij beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van het voornemen (zie paragraaf 1.2) bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden en of vervolgstappen (zoals het aanvragen van ontheffing of vergunning Wet natuurbescherming) vereist zijn.

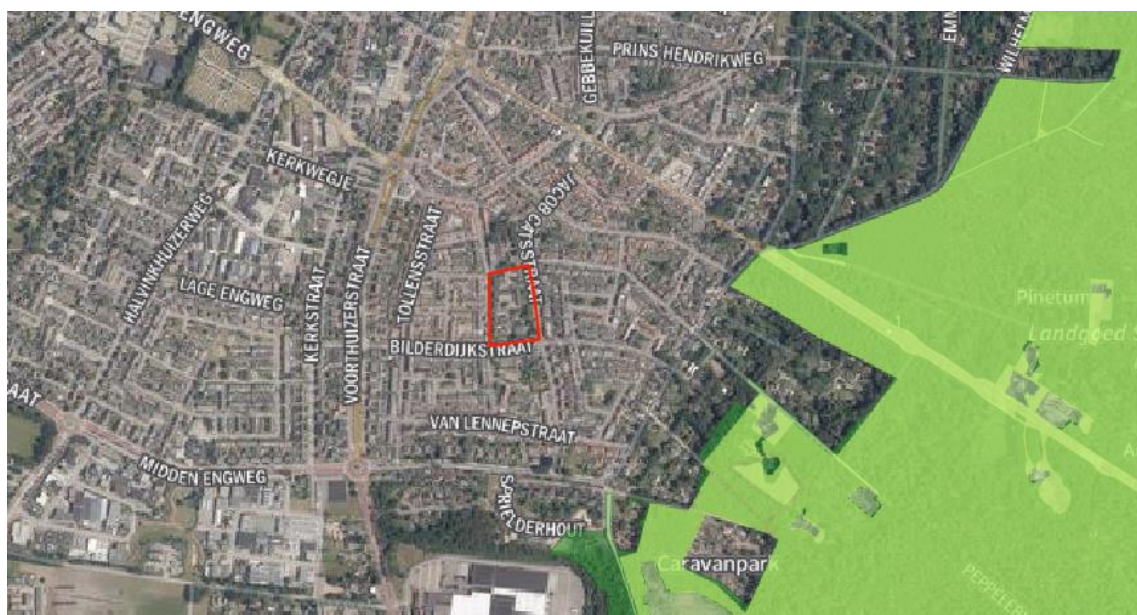
3. Bescherming gebieden en houtsofstanden

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Veluwe', gelegen op een afstand van circa 400 meter ten oosten van het plangebied (zie figuur 3.1). Directe negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied, waaronder oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebied, zijn, gezien deze afstand, uitgesloten. De eventuele effecten beperken zich tot externe werking (uitstralende, of indirecte effecten). Het gaat bijvoorbeeld om mogelijke effecten op de waterhuishouding, uitstoot van stikstof en verstoring door licht of geluid. Op basis van de aard van de plannen en de tussenliggende afstand worden indirecte effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Veluwe – met uitzondering van stikstof – uitgesloten.

Stikstofdepositie

Gezien de aard en omvang van het plan en de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden zijn indirecte effecten als gevolg van stikstofdepositie mogelijk. Of dit al dan niet het geval is kan alleen worden getoetst door een stikstofberekening uit te (laten) voeren met behulp van het rekenmodel AERIUS. Een dergelijke toetsing waarbij wordt gerekend met machine-uren en emissiefactoren kan worden gevraagd door bevoegd gezag. Ter onderbouwing van de plannen wordt geadviseerd een dergelijke toetsing uit te (laten) voeren.

Figuur 3.1 Locatie plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Veluwe' (lichtgroen) en NNN-gebied (donkergroen). Bron luchtfoto: Nationaal Georegister.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Uit de interactieve kaarten van Provincie Gelderland blijkt dat het plangebied buiten het NNN ligt op 400 meter afstand van het NNN (zie figuur 3.1). Met de beoogde ontwikkeling wordt afgeweken van het

vigerende bestemmingsplan. De provinciale regels van Gelderland over het NNN gelden echter alleen voor gronden binnen het NNN. De “nee, tenzij” afweging is daarom niet aan de orde. In het kader van goede ruimtelijke ordening is het wel noodzakelijk te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet te veel hinderen.

Het plangebied ligt middenin een woonwijk, waardoor er bebouwing, straten en groenstructuren tussen het plangebied en het NNN gelegen zijn, welke een afschermende werking hebben. Vanwege deze ligging en de afstand van 400 meter tot het NNN heeft het plan geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN, niet worden aangetast door het plan. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

3.3 Houtopstanden

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Het plan voorziet in het (mogelijk) vellen van een aantal bomen in het plangebied, rondom de gebouwen. De groenstrook aan de oostzijde (Jacob Catsstraat) blijft behouden. Het plangebied ligt binnen de grens van de bebouwde kom Wet natuurbescherming (Gemeente Putten, 2020). Hier heeft de Wet natuurbescherming ten aanzien van de bescherming van houtopstanden geen werking. Vervolgstappen ten aanzien van houtopstanden zijn in het kader van de Wet natuurbescherming daarom niet aan de orde. Wel kunnen de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van toepassing zijn.

Aanvullende beoordeling

De gemeente heeft Ecogroen aanvullend verzocht om van de bomen aan te geven welke bomen rondom de bebouwing waardevol zijn vanuit ecologisch / landschappelijk oogpunt en het best behouden kunnen blijven. De bomen in de oostelijke groenstrook maakten in principe geen onderdeel uit van de vraag aangezien de groenstrook sowieso behouden blijft. In bijlage 1 is op kaart en in foto's weergegeven welke bomen vanuit ecologisch en/of landschappelijk oogpunt het best behouden kunnen blijven. Hierbij zijn in het veld ook enkele bomen aan de zuidrand van de oostelijke groenstrook mee-beoordeeld – de overig bomen aan de oostzijde zijn niet beoordeeld. De gemarkeerde bomen zijn beoordeeld als vitaal en behoudenswaardig. De Wet natuurbescherming belet de eventuele kap van deze bomen echter niet.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Binnen het plangebied is beperkt vegetatie aanwezig. Vegetatie binnen het plangebied bestaat voornamelijk uit een intensief gemaaid gazon. Verder zijn er in het plangebied enkele bomen aanwezig (zomereik, linde en beuk).

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens de quickscan zijn potentieel geschikte verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis aangetroffen in open stootvoegen en openingen tussen de buitenmuur en het dakoverstek die toegang bieden tot de spouw. De bomen en struiken in het plangebied zijn ongeschikt als vaste verblijfplaatsen van vleermuizen door het ontbreken van geschikte holten en spleten. Ten aanzien van de bebouwing is aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd volgens het geldende vleermuisprotocol (zie ook 2.2). Tijdens het aanvullende onderzoek zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Op basis van de uitgevoerde veldbezoeken worden verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen voor verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes

Als gevolg van de voorgenomen plannen worden geen opgaande lijnvormige structuren verwijderd die van belang kunnen zijn als onmisbare vliegroute voor vleermuizen. Vervolgstappen voor vliegroutes van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Foerageergebieden

Door aanwezigheid van begroeiing wordt het plangebied mogelijk gebruikt als foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF 2020). Tijdens het vleermuisonderzoek zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger inderdaad in lage aantallen foeragerend aangetroffen, met name kort na zonsondergang en kort voor zonsopgang. Gezien de korte perioden waarin er foerageeractiviteit is waargenomen en de aanwezigheid van voldoende alternatieve foerageergebieden in de omgeving, zoals bosranden en bomenlanen, geven de voorgenomen plannen geen aanleiding schade te veronderstellen aan (onmisbare) foerageergebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

Er zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen van steenmarter bekend (NDFF, 2020). Tijdens het quickscan veldbezoek zijn geen sporen (zoals latrines of prooi-resten) van steenmarter in of om het plangebied aangetroffen. Evenmin zijn geschikte openingen gevonden die toegang geven tot mogelijke vaste verblijfplaatsen van steenmarter. Tijdens het aanvullend nachtelijk onderzoek zijn ook geen exemplaren van steenmarter waargenomen. Vervolgstappen voor steenmarter zijn niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren

Vaste verblijfplaatsen van overige beschermde grondgebonden zoogdieren (artikel 3.5 en 3.10 Wet natuurbescherming) worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2020) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van een aantal algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten te verwachten. Dit zijn onder andere huisspitsmuis en bosmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt in Gelderland verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van broedvogels met jaarrond beschermde nesten (NDFF, 2020). Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen (geschikte) nestlocaties of onmisbaar foerageergebied aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. De dakconstructie bestaat uit een combinatie van dakleer/bitumen en metalen of houten afwerking aan de zijanten (figuur 4.1); deze zijn ongeschikt als nestlocatie voor de gebouwbewonende soorten huismus en gierzwaluw. Vervolgstappen zijn niet aan de orde voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Figuur 4.1. De bebouwing in het plangebied.

Overige broedvogels

In bebouwing en bomen binnen de invloedssfeer van de plannen is geschikt broedbiotoop aanwezig voor enkele vogelsoorten als houtduif, merel, kauw, ekster en Turkse tortel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als

broedseizoen. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

Bij uitvoering van de plannen in de periode tussen half februari en half november wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren. Tijdens de broedvogelcontrole wordt gekeken of zich broedende vogels ophouden binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan dienen de werkzaamheden ter plekke te worden uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.

4.4 Amfibieën

In het plangebied ontbreekt (permanent) oppervlaktewater, waardoor voortplanting van amfibieën is uitgesloten. Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (o.a. NDFF, 2020) wordt ook overwintering van de soorten in de Habitatrichtlijn, de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling (zoals knoflookpad, poelkikker en heikikker) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel is -hetzij beperkt- overwintering van algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad en bruine kikker te verwachten in aanwezige ruigtes, rommelhoekjes, (muizen)holen en de strooisellaag in het plangebied. Bij realisatie van de plannen kunnen enkele exemplaren van bovengenoemde vrijgestelde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Gelderland vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2020) worden in het plangebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde reptielen, insecten, vissen en ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

Broekhuizen, S. et al. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

NDFF (2020). Nationale Databank Flora en Fauna (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 17 oktober 2019.

Provincie Gelderland (2019). Interactieve kaart NNN en Natura 2000. (<https:// gelderland.maps.arcgis.com/>) Geraadpleegd op 17 oktober 2019.

RAVON.nl (Website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen). Geraadpleegd 6 oktober 2020.

Sovon.nl (Website met soortinformatie over vogels). Geraadpleegd 6 oktober 2020.

Vlinderstichting.nl (Website met soortinformatie over vlinders en libellen). Geraadpleegd 6 oktober 2020.

Zoogdierveniging.nl (Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren). Geraadpleegd 6 oktober 2020.

Bijlagen

Bijlage 1 – Waardevolle bomen rondom de bebouwing

Advies is om de op kaart aangegeven bomen (ook afgebeeld op de foto's) in elk geval te behouden.

NB: Overige bomen in de groenstrook in het oosten van het plangebied zijn conform vraagspecificatie niet beoordeeld.

